

**CENTRALNA BANKA
BOSNE I HERCEGOVINE**

Broj: 122-_____/17 DS

Sarajevo, _____ 2017. godine

Na temelju članka 50. stavak (1) Pravilnika Centralne banke Bosne i Hercegovine, broj: UV-104-01-1-116/15 od 28.12.2015. godine, guverner Centralne banke Bosne i Hercegovine donosi

**METODOLOGIJU
za kompiliranje pokazatelja financijskog zdravlja**

DIO PRVI – UVOD

**Članak 1.
(Predmet)**

(1) Ovom metodologijom utvrđuju se elementi za kompiliranje pokazatelja financijskog zdravlja. Osnova za kompiliranje pokazatelja financijskog zdravlja bazira se na Vodiču za kompiliranje pokazatelja financijskog zdravlja Međunarodnog monetarnog fonda (engl. Financial soundness indicators: compilation guide – International Monetary Fund, 2006) (u daljem tekstu: Vodič).

(2) Pokazatelji financijskog zdravlja su pokazatelji koji odražavaju trenutno financijsko zdravlje financijskih institucija jedne zemlje.

(3) Pokazatelji financijskog zdravlja se izračunavaju i diseminiraju u svrhu podrške makroprudencijalne analize koja predstavlja ocjenu snage i osjetljivosti financijskog sustava, s ciljem očuvanja financijske stabilnosti, a posebno sprečavanja moguće propasti financijskog sustava.

(4) Centralna banka Bosne i Hercegovine preuzima podatke od Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine i Agencije za bankarstvo Republike Srpske (u daljem tekstu: agencije) na obrascu koji definira Centralna banka Bosne i Hercegovine.

**Članak 2.
(Kratice)**

Za potrebe ove metodologije koriste se sljedeće kratice:

a) ABRŠ	Agencija za bankarstvo Republike Srpske,
b) BiH	Bosna i Hercegovina,
c) CAR	Stopa adekvatnosti kapitala,
d) CBBiH	Centralna banka Bosne i Hercegovine,
e) EU	Europska unija,
f) FBA	Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine,
g) FBiH	Federacija Bosne i Hercegovine,
h) FSI	Pokazatelji financijskog zdravlja (engl. Financial Soundness Indicators, FSI),
i) MMF	Međunarodni monetarni fond (engl. International Monetary Fund, IMF),
j) MRS	Međunarodni računovodstveni standardi,
k) MSFI	Međunarodni standardi financijskog izvještavanja,
l) NPA	Nekvalitetna aktiva (engl. Nonperforming assets),

m) NPL	Nekvalitetni krediti (engl. Nonperforming loans),
n) OKR	Opći kreditni rizik,
o) OR	Operativni rizik,
p) ORKG	Opće rezerve za kreditne gubitke,
q) PKG	Potencijalni kreditni gubici,
r) POR	Ponderirani operativni rizik,
s) PRKG	Posebne rezerve za kreditne gubitke,
t) RKG	Rezerve za kreditne gubitke,
u) ROAA	Povrat na prosječnu aktivu (engl. Return on average assets),
v) ROAE	Povrat na prosječan dionički kapital (engl. Return on average equity),
w) RS	Republika Srpska.

Članak 3.

(Tip i obuhvat FSI)

- (1) Tip i obuhvat FSI koji se kompiliraju i diseminiraju razlikuje se u pojedinim zemljama.
- (2) FSI za depozitne institucije (posebno osnovni set) smatraju se ključnim pokazateljima za analizu stanja bilo kojeg financijskog sustava.
- (3) Uz preporuku MMF-a, CBBiH je počela s kompilacijom odabranih FSI isključivo za bankarski sektor, prvenstveno zbog najvećeg udjela tog sektora u ukupnom financijskom sustavu, ali i zbog dostupnosti podataka. Na temelju agencijskih podataka po pojedinačnim bankama, CBBiH agregira podatke i izračunava FSI za bankarski sektor u BiH.

Članak 4.

(Računovodstveni okvir)

- (1) Podaci agencija prikazuju se na rezidentnoj bazi, kao tzv. domaći konsolidirani podaci. Dostavljaju se tromjesečno, počevši od kraja drugog tromjesečja 2003. godine, dok su podaci za 2000., 2001. i 2002. godinu prikazani na godišnjoj razini.
- (2) Agencije dostavljaju CBBiH podatke šest tjedana po isteku tromjesečja, budući da je rok u kojem im banke dostavljaju izvješća 30 dana po isteku tromjesečja, dok su agencijama potrebna dodatna dva tjedna za kontrolu podataka. Izuzetno, podatke za kraj godine, zbog produženog roka bankama za dostavljanje podataka agencijama, CBBiH dobija po isteku desetog tjedna od kraja godine.
- (3) Banke u RS počele su s primjenom MRS i MSFI od 31.12.2010. godine, a važeći računovodstveni okvir za banke u RS se temelji na Zakonu o računovodstvu i reviziji RS („Službeni glasnik RS“, br. 94/15) i Pravilniku o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za banke i druge financijske organizacije („Službeni glasnik RS“, br. 106/15). Banke u FBiH počele su s primjenom MRS i MSFI od 31.12.2011. godine, a važeći računovodstveni okvir za banke u FBiH se temelji na Zakonu o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj: 83/09) i Pravilniku o kontnom okviru, sadržaju konta i primjeni kontnog okvira za banke i druge financijske organizacije („Službene novine FBiH“, broj: 82/10).
- (4) U Prilogu II, koji je sastavni dio ove metodologije, navedeni su podzakonski akti agencija kojima se regulira rad banaka, u kojima su, između ostalog, detaljnije definirane pozicije iz izvještajnih obrazaca koje su ulazni podaci za kompiliranje FSI.

DIO DRUGI – VRSTE ULAZNIH PODATAKA

Članak 5.

(Vrste ulaznih podataka)

(1) Agencije dostavljaju CBBiH podatke za pojedinačne banke iz svoje nadležnosti, u apsolutnim iznosima u KM, za sljedeće pozicije:

- a) Osnovni kapital,
- b) Neto kapital,
- c) Prosječni kapital,
- d) Ukupni kapital,
- e) Ukupnu aktivu,
- f) Prosječnu aktivu,
- g) Ukupan rizik aktive,
- h) Nekvalitetnu aktivu,
- i) Rezerviranja za nekvalitetnu aktivu,
- j) Rezerviranja za nekvalitetne kredite,
- k) Ukupne kredite,
- l) Ukupne kredite umanjene za međubankarske kredite,
- m) Nekvalitetne kredite,
- n) Ukupan prihod,
- o) Dobit prije poreza,
- p) Neto dobit,
- q) Neto prihod od kamata,
- r) Nekamatne rashode,
- s) Osnovna likvidna sredstva,
- t) Ukupne financijske obveze,
- u) Kratkoročne financijske obveze,
- v) Depozite,
- w) Obveze u stranim valutama,
- x) Indeksirane i kredite u stranim valutama,
- y) Neto deviznu poziciju.

(2) Agencije dostavljaju CBBiH obavještenja o strukturalnim promjenama u bankama i metodološkim izmjenama:

- a) Strukturalne promjene u bankama obuhvaćaju: promjene vlasničke strukture, osnivanje nove banke, odnosno izdavanje dozvole za poslovanje, spajanje ili pripajanje i oduzimanje dozvole (likvidacija ili stečaj),
- b) Metodološke izmjene obuhvaćaju sve izmjene koje su se desile u načinu evidentiranja određenih kategorija u FBA i ABRS.

Članak 6.

(Osnovni kapital – Tier 1)

(1) Osnovni kapital (Tier 1) banke čine stavke kapitala koje su bezuvjetno, potpuno i neograničeno u svakom trenutku raspoložive za pokriće gubitaka i podređene su svim obvezama banke, umanjene za regulatorna usklađenja i predstavlja ukupan iznos:

- a) dioničkog kapitala iz osnova nominalnog iznosa običnih i trajnih prioritetnih nekumulativnih dionica izdatih po osnovi novčanih uplata u dionički kapital banke,
- b) dioničkog kapitala iz osnova nominalnog iznosa običnih i trajnih prioritetnih nekumulativnih dionica izdatih po osnovi uloženi stvari i prava u dionički kapital banke,
- c) emisijih ažija ostvarenih pri uplati dionica banke,

- d) općih zakonskih rezervi banke,
 - e) ostalih rezervi formiranih iz dobiti nakon oporezivanja na temelju odluke skupštine banke,
 - f) zadržane, odnosno neraspodijeljene dobiti banke iz prethodnih godina i dobiti tekuće godine, umanjene za ukupan iznos:
 - 1) nepokrivenih gubitaka prenesenih iz prethodnih godina,
 - 2) gubitka iz tekuće godine,
 - 3) knjigovodstvene vrijednosti vlastitih (trezorskih) dionica u posjedu banke, bez obzira na način kako ih je stekla,
 - 4) nematerijalne imovine, u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom,
 - 5) odloženih poreznih sredstava i
 - 6) negativnih revalorizacijskih rezervi nastalih po osnovi učinka promjene vrijednosti imovine, u skladu s važećim računovodstvenim okvirom.
- (2) U izračun osnovnog kapitala banka može uključiti:
- a) dobit iz ranijih godina koja nije opterećena nikakvim budućim obvezama, a za koju je nadležni organ banke donio odluku o raspodjeli u osnovni kapital i
 - b) dobit tekuće godine ostvarenu tijekom poslovne godine ili na kraju poslovne godine, uz dostavu dokumentacije agencijama za bankarstvo o ispunjenju sljedećih uvjeta:
 - 1) da je iznos dobiti potvrdio ovlaštenu eksterni revizor,
 - 2) da je iznos dobiti umanjeno za obračunati porez na dobit i sve druge obveze iz dobiti (obveze za dividende i druge obveze po osnovi raspodjele dobiti),
 - 3) da je nadležni organ banke donio odluku o rasporedu dobiti u osnovni kapital u visini revidirane dobiti ili manjem iznosu od iste.

Članak 7. **(Neto kapital)**

- (1) Neto kapital banke se koristi za obračun stope adekvatnosti kapitala banke. Neto kapital predstavlja razliku između iznosa kapitala (osnovnog i dopunskog) i odbitnih stavki. Banka je dužna da kapital koristi za pokriće rizika u svom poslovanju sljedećim redoslijedom: za pokriće kreditnog, operativnog i tržišnog rizika.
- (2) Dopunski kapital (Tier 2) banke, kao dio neto kapitala, sastoji se od:
- a) dioničkog kapitala iz osnova nominalnog iznosa trajnih prioriteta kumulativnih dionica izdanih po osnovi novčanih uplata u dionički kapital banke,
 - b) dioničkog kapitala iz osnova nominalnog iznosa trajnih prioriteta kumulativnih dionica izdatih po osnovi uložene stvari i prava u dionički kapital banke,
 - c) općih rezervi banke za pokriće kreditnih gubitaka za aktivu banke procijenjenu kao kategorija A – Dobra aktiva, u skladu sa člancima 22. Odluka o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka (navedenim u Prilogu II), a najviše do 1,25% ukupnog rizika aktive,
 - d) iznosa pozitivnih revalorizacijskih rezervi nastalih po osnovi učinka promjene vrijednosti imovine umanjeno za učinke poreznih obveza, u skladu s važećim računovodstvenim okvirom,
 - e) iznosa dobiti za koju je nadležna agencija izdala rješenje o privremenoj obustavi raspodjele,
 - f) subordiniranih dugova (uzeti krediti, izdate obveznice i drugi slični instrumenti), pod sljedećim uvjetima:
 - 1) da je banka u pisanoj formi dobila prethodnu suglasnost nadležne agencije o uključenoj subordiniranoj duga u obračun dopunskog kapitala banke,
 - 2) da su sredstva u potpunosti uplaćena banci,

- 3) da banka ili s njom povezane osobe nisu vjerovniku dala instrument za osiguranje naplate po toj osnovi i da isti nema status osiguranog duga,
 - 4) da banka s vjerovnikom nema aranžman sa suprotnom operacijom,
 - 5) da je ugovorom utvrđen rok dospijeća duga od najmanje pet godina od dana uplate,
 - 6) da otplata vjerovnicima ili otkup obveza od strane banke nisu mogući prije ugovorenog roka dospijeća, osim u slučaju pretvaranja ili zamjene ovih obveza u stavke kapitala iste ili višeg kvaliteta, uz prethodnu suglasnost nadležne agencije,
 - 7) da se isti ne može otplatiti ni nakon isteka tog roka, ako bi se tom aktivnošću kapital banke smanjio ispod propisane razine,
 - 8) da su raspoloživi za pokriće gubitaka tek u slučaju stečaja ili likvidacije banke, odnosno nisu raspoloživi za pokriće gubitaka iz redovnog poslovanja banke,
 - 9) da je dug u slučaju likvidacije ili stečaja banke u subordiniranoj poziciji u odnosu na ostale obveze banke,
 - 10) da se iznos subordiniranog duga banke koji se uključuje u dopunski kapital banke u posljednjih pet godina prije isteka ugovorenog roka dospijeća umanjuje za 20-postotni kumulativni godišnji odbitak od njegove vrijednosti na dan izračuna dopunskog kapitala, s tim da se u posljednjoj godini prije isteka ugovorenog roka subordiniranog duga ne uključuju u dopunski kapital.
- g) hibridnih, odnosno konvertibilnih stavki – instrumenata kapitala, uz prethodnu suglasnost nadležne agencije u pisanoj formi za uključenje tih stavki – instrumenata u obračun dopunskog kapitala banke. U svrhu ove odredbe pod konvertibilnim stavkama – instrumentima kapitala podrazumijevaju se stavke – obveze banke s ugovorenom klauzulom o konverziji u instrumente (trajnog) kapitala koja se treba izvršiti najkasnije na dan ugovorenog roka dospijeća konvertibilne stavke – instrumenta i
- h) ostali instrumenti kapitala, uz prethodnu suglasnost nadležne agencije u pisanoj formi, ukoliko ispunjavaju najmanje sljedeće uvjete:
- 1) da je ugovoreni rok dospijeća duga od najmanje pet godina, računajući od dana uplate,
 - 2) da banka ili s njom povezane osobe nisu vjerovniku dala instrument za osiguranje naplate po toj osnovi i da isti nema status osiguranog duga,
 - 3) da su sredstva u potpunosti uplaćena banci,
 - 4) da je instrument u cijelosti raspoloživ za pokriće gubitaka iz tekućeg poslovanja, kao i u slučaju likvidacije ili stečaja banke,
 - 5) da banka ima mogućnost odgode isplate kamata i naknada po instrumentu.
- (3) U svrhu obračuna adekvatnosti kapitala iznos dopunskog kapitala ne može biti veći od iznosa jedne trećine osnovnog kapitala banke, pri čemu osnovni kapital iznosi najmanje 9% ukupnog rizika aktive.
- (4) Odbitne stavke za obračun neto kapitala čine:
- a) dio uloženog dioničkog kapitala koji po ocjeni agencija predstavlja razliku između realno primljene i uknjižene precijenjene vrijednosti,
 - b) ulozi (investicije) banke u kapital drugih pravnih osoba koji prelaze 5% visine osnovnog kapitala banke,
 - c) sva potraživanja od dioničara koji posjeduju značajan vlasnički interes u banci (preko 10% dionica s pravom glasa, odnosno glasova), odobrena od banke suprotno odredbama Zakona, propisa agencija i poslovne politike banke,
 - d) sva velika izlaganja banke kreditnom riziku (preko 15% iznosa osnovnog kapitala banke) prema dioničarima sa značajnim vlasničkim interesom u banci, izvršena bez prethodne suglasnosti nadležne agencije u pisanoj formi. Prilikom izdavanja suglasnosti, u smislu ove odredbe, agencije se neće upuštati u ocjenu kvalitete kreditnog

- zahtjeva nego samo provjeru da li je banka poštovala propise i svoje interne akte vezane za procedure odobravanja takvih kredita i
- e) iznos nedostajućih rezervi za kreditne gubitke, prema regulatornom zahtjevu.

Članak 8.
(Prosječni kapital)

(1) Prosječni kapital predstavlja prosječno stanje ukupnog kapitala, definiranog člankom 9. ove metodologije.

(2) Prosječni kapital se izračunava:

- a) u prvom tromjesečju kao prosjek stanja ukupnog kapitala na kraju četvrtog tromjesečja prethodne godine i prvog tromjesečja tekuće godine,
- b) u drugom tromjesečju kao prosjek stanja ukupnog kapitala na kraju četvrtog tromjesečja prethodne godine, prvog i drugog tromjesečja tekuće godine,
- c) u trećem tromjesečju kao prosjek stanja ukupnog kapitala na kraju četvrtog tromjesečja prethodne godine, prvog, drugog i trećeg tromjesečja tekuće godine i
- d) u četvrtom tromjesečju kao prosjek stanja ukupnog kapitala na kraju četvrtog tromjesečja prethodne godine i prvog, drugog, trećeg i četvrtog tromjesečja tekuće godine.

Članak 9.
(Ukupni kapital)

Ukupni kapital predstavlja razliku između ukupne aktive i obveza banke. Ukupni kapital čine: trajne prioritetne dionice, obične dionice, emisioni ažio, neraspodijeljena dobit i rezerve kapitala, tečajne razlike, ostali kapital i rezerve za kreditne gubitke iz dobiti po regulatornom zahtjevu.

Članak 10.
(Ukupna aktiva)

Ukupna aktiva predstavlja zbroj svih bilančnih pozicija aktive iz propisanog obrasca BS – bilanca stanja, a prikazana je na neto osnovi, što znači da je umanjena za ispravku vrijednosti. Ispravke vrijednosti bilančne aktive i rezerviranja za gubitke po izvanbilančnim stavkama obračunavaju se primjenom interne metodologije za mjerenje umanjjenja vrijednosti kredita i ostale financijske imovine koja se drži do dospijeca u skladu s MRS-om.

Članak 11.
(Prosječna aktiva)

(1) Prosječna aktiva je prosječno stanje aktive u promatranom razdoblju.

(2) Prosječna aktiva izračunava se:

- a) u prvom tromjesečju kao prosjek stanja ukupne aktive na kraju četvrtog tromjesečja prethodne godine i prvog tromjesečja tekuće godine,
- b) u drugom tromjesečju kao prosjek stanja ukupne aktive na kraju četvrtog tromjesečja prethodne godine, prvog i drugog tromjesečja tekuće godine,
- c) u trećem tromjesečju kao prosjek stanja ukupne aktive na kraju četvrtog tromjesečja prethodne godine, prvog, drugog i trećeg tromjesečja tekuće godine i
- d) u četvrtom tromjesečju kao prosjek stanja ukupne aktive na kraju četvrtog tromjesečja prethodne godine i prvog, drugog, trećeg i četvrtog tromjesečja tekuće godine.

Članak 12. **(Ukupan rizik aktive)**

(1) Ukupan rizik aktive predstavlja zbroj rizika aktive bilance i izvanbilance, ponderiranog operativnog rizika (POR) i ponderiranog tržišnog rizika (PTR).

(2) U smislu ovog člana aktiva bilance i izvanbilance banke predstavlja ukupnu knjigovodstvenu neto vrijednost aktive bilance i kreditnih ekvivalenata njenih izvanbilančnih obveza koje predstavljaju njenu potencijalnu bilančnu aktivu. Knjigovodstvena neto vrijednost aktive predstavlja knjigovodstvenu vrijednost aktive umanjenu za bilo koje umanjenje odnosno odbitne stavke.

(3) Rizik aktive bilance i izvanbilance predstavlja zbroj produkata (množenja) odgovarajućih stopa (pondera) rizika i stavki aktive bilance, odnosno kreditnih ekvivalenata izvanbilančnih stavki (iznos koji se dobije množenjem knjigovodstvene – nominalne vrijednosti izvanbilančnih obveza s odgovarajućim koeficijentima konverzije) izloženih riziku, u skladu s pregledom datim u Prilogu I, koji je sastavni dio ove metodologije.

(4) Zemlje zone A čine zemlje članice Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD).

(5) OR predstavlja mogućnost nastanka gubitaka za banku i negativnih učinaka na kapital banke zbog neadekvatnih internih sustava, procedura i kontrola, slabosti i propusta u izvršavanju poslovnih aktivnosti, nezakonitih radnji i vanjskih događaja koji banku mogu izložiti gubitku. Banka je dužna da za potencijalne gubitke po osnovi izloženosti OR, formira i održava iznos minimalnog adekvatnog kapitala za zaštitu od nastanka gubitaka iz osnova OR (u daljnjem tekstu: MAKOR). Iznos MAKOR-a banka je dužna da obračunava i formira po "Metodu osnovnog pokazatelja" koji čini 15% prosječnog iznosa bruto dobiti ostvarene u posljednje tri poslovne godine. Ovaj obračun se vrši po sljedećoj formuli:

$$K_{OR} = [\sum(G_{BD1...n} * \alpha)] / n$$

pri čemu su:

K_{OR} = potreban minimalni iznos kapitala za izloženost banke OR,

G_{BD} = godišnja bruto dobit predstavlja razliku stavki Ukupan prihod (suma neto kamata i sličnih prihoda i operativnih prihoda) i Ostali poslovni i izravni troškovi, iz Obrasca bilance uspjeha,

n = broj godina u posljednje tri godine kada je dobit bila pozitivna,

α = 15% koji predstavlja čimbenik koji je odredio Bazelski komitet za superviziju banaka.

(6) Pri obračunu prosjeka u formuli iz prethodnog stavka ovog članka iznos za bilo koju od posljednje tri godine u kojoj je godišnja bruto dobit bila negativna ili nula (banka nije ostvarila dobit) treba isključiti i iz brojnika i iz nazivnika formule.

(7) U cilju obračuna i izvještavanja ukupnog rizika aktive, banka je dužna da izvrši poseban dodatni obračun POR-a banke tako što će iznos MAKOR-a dobijen na način opisan u članku 12. stavak (6) ove metodologije, da pomnoži s brojem 8,33 (recipročna vrijednost minimalne stope neto kapitala dobijena po formuli $100\% : 12\% = 8,33$). Iznos POR-a banke dobijen na ovakav način, banka je dužna da doda iznosu rizika aktive bilance i izvanbilance kod izračuna stope adekvatnosti kapitala.

(8) Tržišni rizik predstavlja mogućnost nastanka gubitaka za banku po osnovi promjene cijene financijskog instrumenta ili kod derivata promjene cijene odnosno instrumenta, rizik koji nastaje zbog mogućnosti promjene tečaja valute i/ili promjene cijene zlata, ili rizik koji proizlazi iz promjene cijene robe. Izračun ukupnog rizika aktive još uvijek ne uključuje ponderirani tržišni rizik. Kapitalni zahtjev za tržišni rizik počet će se primjenjivati stupanjem na snagu propisa kojim se regulira upravljanje tržišnim rizicima u bankama.

Članak 13.
(Nekvalitetna aktiva)

(1) Nekvalitetna aktiva predstavlja aktivnu koja, u pravilu, ne donosi prihod. Nekvalitetnom aktivom tretiraju se stavke aktive kada su glavnica i/ili kamata dospjele i nisu naplaćene duže od 90 dana od dana njihovog inicijalno ugovorenog dospjeća, odnosno kada su klasificirane u kategorije C, D i E ili kada su obveze korisnika po kamati, za koje je dužnik (korisnik) zakasnio s plaćanjem duže od 90 dana od njihovog inicijalno ugovorenog dospjeća, kapitalizirane.

(2) U skladu s Odlukama o izmjenama i dopunama odluka o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom, banke u RS su dužne sa 31.12.2010. godine, a banke u FBiH sa 31.12.2011. godine, da sve stavke aktive klasificirane u E kategoriju, za koje je provedena ispravka vrijednosti u cjelokupnom iznosu, iskazuju u bilanci stanja sve do konačnog otpisa ili naplate. Za ranija razdoblja E kategorija se iskazivala izvanbilančno i nije bila uključena u stavku nekvalitetne aktive.

Članak 14.
(Rezerviranja za nekvalitetnu aktivnu i rezerviranja za nekvalitetne kredite)

(1) Rezerve za nekvalitetnu aktivnu predstavljaju rezerve koje je banka dužna da formira za stavke aktive i stavke izvanbilance koje su izložene riziku naplate, odnosno riziku mogućih gubitaka po datim kreditima, drugim plasmanima, izvršenim ulaganjima i potencijalnim izvanbilančnim obvezama, i to pojedinačno po svakom korisniku, odnosno grupi povezanih osoba.

(2) Aktivnu banke izloženu kreditnom riziku čine stavke, kako slijedi:

- a) u bilanci banke: krediti, pozajmice, avansi, ulaganja, odnosno investicije, dužnički vrijednosni papiri, potraživanja po međubankarskim saldima i sve druge stavke kod kojih je banka izložena riziku nemogućnosti naplate, odnosno poslovnog neuspjeha,
- b) u izvanbilanci banke: izdane garancije, izdana ostala jamstva, akreditivi, neopozivo odobreni još neiskorišteni krediti i sve druge stavke koje predstavljaju potencijalne obveze banke.

(3) Za OKR i PKG banka formira RKG, koje kada se za to steknu uvjeti, služe za otpis loše klasificirane aktive, djelomično ili u cjelini.

(4) RKG formirane za stavke aktive klasificirane kao kategorija A čine ORKG, a RKG formirane za stavke aktive klasificirane kao kategorija B, C, D i E čine PRKG.

(5) Banke vrše klasifikaciju aktive u pet kategorija i u skladu s tim rezerviranja za svaku kategoriju kako slijedi:

a) Kategorija A	Dobra aktiva:	2% ORKG za OKG,
b) Kategorija B	Aktiva s posebnom napomenom:	5-15% PRKG za PKG,
c) Kategorija C	Podstandardna aktiva:	16-40% PRKG za PKG,
d) Kategorija D	Sumnjiva aktiva:	41-60% PRKG za PKG,
e) Kategorija E	Gubitak:	100% PRKG za PKG.

(6) Banke su dužne da redovno obračunavaju RKG za procijenjene gubitke koji mogu nastati prema osnovi stavki aktive koje se klasificiraju. Osnovicu za obračun rezervi za kreditne gubitke predstavlja bruto knjigovodstvena vrijednost potraživanja.

(7) Stavke aktive koje se klasificiraju jesu:

- a) u bilanci banke: krediti, depoziti kod banaka, kamata i naknada, vrijednosni papiri koji se drže do dospjeća, vrijednosni papiri koji su raspoloživi za prodaju, udjel banke u kapitalu drugih pravnih osoba i druga bilančna aktiva osim bilančne aktive koja se ne klasificira, i
- b) u izvanbilanci banke: izdane garancije, avali, akcepti mjenica i drugi oblici jamstva, akreditivi, nepokriveni akreditivi, neopozivo odobreni, a neiskorišteni krediti i sve druge stavke koje predstavljaju potencijalne obveze banke.

- (8) Aktiva koja se ne klasificira obuhvaća sljedeće stavke:
- a) gotovina u blagajni i trezoru, novčana sredstva na računu rezerve kod CBBiH, zlato i drugi plemeniti metali,
 - b) sredstva po viđenju i oročena sredstva do mjesec dana na računima banaka koja su prema posljednjem rangiranju koje su izvršili Standard&Poor's ili Fitch-IBCA rangirana s najmanje BBB- ili prema posljednjem rangiranju koje je izvršio Moody's rangirana s najmanje Baa3,
 - c) materijalna i nematerijalna imovina,
 - d) stečena financijska i materijalna aktiva u procesu naplate potraživanja tijekom godine dana od dana sticanja,
 - e) vlastite (trezorske) dionice,
 - f) potraživanja za uplaćene poreske obveze, i
 - g) vrijednosni papiri namijenjeni trgovanju.
- (9) Ako je iznos RKG-a veći od zbroja iznosa ispravke vrijednosti bilančne aktive i rezerviranja za gubitke po izvanbilančnim stavkama i već formiranih RKG-a, ova razlika se tretira kao nedostajuće RKG.

Članak 15.
(Ukupni krediti)

Ukupni krediti su prikazani na bruto osnovi. Prema odlukama o izmjenama i dopunama odluka o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom, od 31.12.2010. godine u bankama u RS, te od 31.12.2011. godine u bankama u FBiH, bilančna pozicija ukupnih kredita obuhvata i kredite klasificirane u E kategoriju.

Članak 16.
(Ukupni krediti umanjeni za međubankarske kredite)

Ukupni krediti umanjeni za međubankarske kredite predstavljaju ukupne kredite, definirane člankom 15. ove metodologije iz kojih su isključeni krediti institucijama koje se bave primanjem depozita, odnosno krediti drugim bankama.

Članak 17.
(Nekvalitetni krediti)

Nekvalitetni krediti su krediti koji su klasificirani u kategorije C, D i E, odnosno krediti čija dospjela glavnica i/ili kamata nije naplaćena duže od 90 dana od dana njihovog ugovorenog dospijeca ili krediti kod kojih su obveze po kamati koja nije naplaćena u tom razdoblju kapitalizirane. U skladu s odlukama o izmjenama i dopunama odluka o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom, banke u RS su dužne od 31.12.2010. godine, a banke u FBiH od 31.12.2011. godine, da kredite klasificirane u E kategoriju iskazuju u bilanci stanja sve do konačnog otpisa ili naplate. Za ranija razdoblja, krediti klasificirani u E kategoriju su se iskazivali izvanbilančno i nisu bili uključeni u stavku nekvalitetnih kredita.

Članak 18.
(Ukupan prihod, dobit prije poreza, neto dobit, neto prihod od kamata i nekamatni rashodi)

Uputom za izradu bilance uspjeha banaka FBA i Uputom za izradu bilance uspjeha banaka ABRS definirano je pet kategorija, kako slijedi:

- a) Ukupan prihod predstavlja zbroj neto prihoda od kamata i sličnih prihoda i operativnih prihoda,
- b) Dobit prije poreza predstavlja razliku između ukupnog prihoda i nekamatnih rashoda,

- c) Neto dobit predstavlja razliku između ukupnog prihoda i nekamatnih rashoda i to nakon poreza,
- d) Neto prihod od kamata predstavlja razliku između kamatnih prihoda i kamatnih rashoda,
- e) Nekamatni rashodi sastoje se od poslovnih i izravnih rashoda i operativnih rashoda.

Članak 19.

(Osnovna likvidna sredstva)

Osnovna likvidna sredstva, odnosno likvidna sredstva u užem smislu, sastoje se od gotovine i depozita i drugih financijskih sredstava s rokom dospijea manjim od tri mjeseca, ne računajući međubankarske depozite.

Članak 20.

(Ukupne financijske obveze)

Ukupne financijske obveze čine:

- a) depoziti i dospjele neizmirene izvanbilančne obveze,
- b) uzete pozajmice od drugih banaka,
- c) obveze prema vladi,
- d) obveze po uzetim kreditima i ostalim pozajmicama,
- e) subordinirani dugovi i subordinirane obveznice, i
- f) ostale financijske obveze.

Članak 21.

(Kratkoročne financijske obveze)

Kratkoročne financijske obveze predstavljaju ukupne financijske obveze s preostalom ročnosti do jedne godine.

Članak 22.

(Depoziti)

Depoziti obuhvaćaju stanje svih depozita, i to: depozita po viđenju, štednih, oročenih, posebnih i ostalih depozita, pri čemu je iznos ukupnih depozita umanjen za iznos depozita banaka i ostalih financijskih institucija.

Članak 23.

(Obveze u stranim valutama)

Obveze u stranim valutama predstavljaju one obveze koje su plative u valuti različitoj od domaće valute, te obveze koje su plative u domaćoj valuti, pri čemu je iznos koji treba biti plaćen vezan za stranu valutu.

Članak 24.

(Indeksirani i krediti u stranim valutama)

Indeksirani krediti ili krediti s valutnom klauzulom jesu krediti plasirani u KM, čija je otplata duga vezana za neku stranu valutu. Ovakvi krediti se plasiraju radi zaštite zajmodavca od inflacije ili deviznog rizika. Krediti u stranim valutama predstavljaju kredite plasirane u stranoj valuti, čija je otplata također u stranoj valuti. Ovi krediti su do kraja četvrtog tromjesečja 2011. godine bili prikazani na neto osnovi, odnosno umanjeni za ispravku vrijednosti, a od prvog tromjesečja 2012. godine su prikazani na bruto osnovi.

Članak 25.

(Neto devizna pozicija)

- (1) "Individualna devizna pozicija" (otvorena pozicija) predstavlja razliku između stavki koje se odnose na pojedinu stranu valutu (u daljem tekstu: stavke) u aktivi i pasivi bilance banke (zlatu i drugi plemeniti metali smatraju se stranom valutom), izraženih u KM, s potencijalnom dobiti ili gubitkom (pozitivnom ili negativnom tečajnom razlikom). Potencijalna dobit ili gubitak se pojavljuju u slučaju kada se devizni tečaj po kojem je izvršeno knjiženje stavki (u poslovnim knjigama banke) razlikuje od deviznog tečaja, koji objavljuje CBBiH, na dan na koji se utvrđuje njihova devizna pozicija.
- (2) Individualna devizna pozicija obračunava se kao zbroj iznosa stavki aktive uzetih s predznakom + (plus) i stavki pasive uzetih s predznakom – (minus), pri čemu se u obračun obvezno uključuju i izvanbilančne obveze banke.
- (3) Banka ima "dugu poziciju" određene valute ako je vrijednost stavki aktive veća od vrijednosti stavki pasive, tj. ako je njihova razlika s predznakom + (plus).
- (4) Banka ima "kratku poziciju" određene valute ako je vrijednost stavki aktive manja od vrijednosti stavki pasive, tj. ako je njihova razlika s predznakom – (minus).
- (5) "Devizna pozicija" banke predstavlja zbroj vrijednosti svih dugih i svih kratkih individualnih deviznih pozicija banke.

DIO TREĆI – POKAZATELJI FINACIJSKOG ZDRAVLJA

Članak 26.

(Pokazatelji financijskog zdravlja)

- (1) Za računanje pokazatelja financijskog zdravlja koriste se podaci po pojedinačnim bankama koje agencije dostavljaju CBBiH. Na osnovi podataka dostavljenih od agencija, navedeni FSI se u CBBiH računaju za cjelokupni bankarski sektor BiH. CBBiH kompilira 11 (jedanaest) od ukupno 12 (dvanaest) osnovnih pokazatelja i 4 (četiri) od ukupno 13 (trinaest) preporučenih pokazatelja predviđenih Vodičem, te tri dodatna FSI.
- (2) Pokazatelji financijskog zdravlja grupirani su u pet kategorija, kako slijedi:
 - a) FSI za kapital,
 - b) FSI za kvalitet aktive,
 - c) FSI za profitabilnost,
 - d) FSI za likvidnost i
 - e) FSI za tržišni rizik.

Članak 27.

(FSI za kapital)

- (1) Pokazatelji koji mjere adekvatnost kapitala su:
 - a) Osnovni kapital prema ukupnom riziku aktive,
 - b) Neto kapital prema ukupnom riziku aktive,
 - c) Kapital prema aktivi.
- (2) Osnovni kapital prema ukupnom riziku aktive se koristi da bi se utvrdilo koliko je pokazatelj neto kapital prema ukupnom riziku aktive podložan promjenama u dopunskom kapitalu i regulatornim umanjenjima. Adekvatnost kapitala mjerena ovim pokazateljem izračunava se kao omjer osnovnog kapitala (Tier 1) i ukupnog rizika aktive, koji se sastoji od rizika aktive bilance i izvanbilance i ponderiranog operativnog rizika (POR).
- (3) Stopa adekvatnosti kapitala mjerena ovim pokazateljem izračunava se kao omjer neto kapitala i ukupnog rizika aktive. Minimalna propisana stopa adekvatnosti kapitala u BiH iznosi 12%.

(4) Kapital prema aktivi ukazuje u kojoj mjeri je aktiva bankarskog sektora financirana vlastitim kapitalom. Izračunava se kao omjer između ukupnog kapitala i ukupne aktive bankarskog sektora. CBBiH je počela objavljivati vrijednost ovog pokazatelja od četvrtog tromjesečja 2013. godine, pri čemu su vrijednosti pokazatelja izračunane i za razdoblja počevši od prvog tromjesečja 2009. godine.

Članak 28.

(FSI za kvalitetu aktive)

(1) Za mjerenje kvalitete aktive CBBiH kompilira FSI, kako slijedi:

- a) Nekvalitetna aktiva (NPA) prema ukupnoj aktivi,
- b) Nekvalitetna aktiva (NPA) umanjena za rezerviranja prema osnovnom kapitalu,
- c) Nekvalitetni krediti (NPL) prema ukupnim kreditima,
- d) Nekvalitetni krediti (NPL) umanjeni za rezerviranja prema osnovnom kapitalu.

(2) Nekvalitetna aktiva (NPA) prema ukupnoj aktivi mjeri kvalitetu aktive bankarskog sektora, odnosno udjel nekvalitetne aktive u ukupnoj aktivi. Ovaj pokazatelj nije uvršten ni u osnovni ni u preporučeni set pokazatelja financijskog zdravlja u Vodiču, ali je kreiran jer predstavlja dobar osnov za analizu stanja kvalitete aktive bankarskog sektora. Nekvalitetni krediti čine najveći dio nekvalitetne aktive, pa stoga ovaj pokazatelj ujedno daje i dobru sliku kvalitete kreditnog portfelja.

(3) Nekvalitetna aktiva (NPA) umanjena za rezerviranja prema osnovnom kapitalu pokazuje koliki je udjel NPA koja nije pokrivena rezerviranjima u osnovnom kapitalu, te daje indicacije dodatnih rezerviranja koja bi trebalo izdvojiti za postojeću razinu NPA. Ovaj pokazatelj se izračunava kao omjer NPA umanjene za rezerviranja i osnovnog kapitala (Tier 1).

(4) Nekvalitetni krediti (NPL) prema ukupnim kreditima predstavljaju pokazatelj iz osnovnog seta FSI iz Vodiča. Izračunava se kao omjer između nekvalitetnih kredita i ukupnih kredita. Ovaj pokazatelj predstavlja osnovnu mjeru kvalitete kreditnog portfelja.

(5) Nekvalitetni krediti (NPL) umanjeni za rezerviranja prema osnovnom kapitalu pokazuju koliki je udjel nekvalitetnih kredita koji nisu pokriveni rezerviranjima u osnovnom kapitalu i ukazuje na razinu dodatnih rezerviranja koja bi se mogla formirati na postojeću razinu NPL-a. Ovaj pokazatelj pokazuje sposobnost banaka da iz kapitala apsorbiraju gubitke proizašle iz nekvalitetnih kredita. CBBiH počinje objavljivati vrijednost ovog pokazatelja iz osnovnog seta FSI od četvrtog tromjesečja 2013. godine, pri čemu su vrijednosti pokazatelja izračunane i za razdoblja počevši od četvrtog tromjesečja 2009. godine. Izračunava se kao omjer između nekvalitetnih kredita umanjениh za rezerviranja i osnovnog kapitala (Tier 1). Kod izračunavanja ovog pokazatelja postoji odstupanje u odnosu na Vodič, budući da se u nazivniku koristi vrijednost osnovnog kapitala (Tier 1), umjesto vrijednost kapitala i rezervi.

Članak 29.

(FSI za profitabilnost)

(1) Za mjerenje profitabilnosti, agencije i CBBiH kompiliraju FSI, kako slijedi:

- a) Povrat na prosječnu aktivu (ROAA),
- b) Povrat na prosječni kapital (ROAE),
- c) Neto prihod od kamata prema ukupnom prihodu,
- d) Nekamatni rashodi prema ukupnom prihodu.

(2) Povrat na prosječnu aktivu (ROAA) je FSI iz seta osnovnih pokazatelja financijskog zdravlja i namijenjen je mjerenju učinkovitosti banaka u korištenju svoje aktive. Ovaj FSI daje procjenu dobiti koja može poslužiti za pokrivanje gubitaka u odnosu na aktivu. ROAA se do kraja trećeg tromjesečja 2016. godine računao kao omjer neto dobiti nakon oporezivanja i prosječne aktive, što je predstavljalo odstupanje od Vodiča, koji preporučuje korištenje vrijednosti neto dobiti prije poreza, pri čemu vrijednost pokazatelja nije bila iskazana na

godišnjoj razini. Od četvrtog tromjesečja 2016. godine, izračun pokazatelja ROAA je usklađen s Vodičem i računa se kao omjer dobiti prije poreza i prosječne aktive, pri čemu je vrijednost pokazatelja iskazana na godišnjoj razini. Vrijednosti pokazatelja, usklađenih s Vodičem retroaktivno su izračunane za razdoblja počevši od prvog tromjesečja 2012. godine, od kada su svi potrebni podaci dostupni. U nazivniku se koristi prosječno stanje aktive u promatranom razdoblju.

(3) Povrat na prosječni kapital (ROAE) mjeri učinkovitost banaka u korištenju kapitala. Ovaj FSI daje procjenu prosječne dobiti koja može poslužiti za pokrivanje gubitaka u odnosu na kapital. ROAE se do kraja trećeg tromjesečja 2016. godine računao kao omjer između neto dobiti nakon oporezivanja i prosječnog dioničkog kapitala, pri čemu vrijednost pokazatelja nije bila iskazana na godišnjoj razini. Od četvrtog tromjesečja 2016. godine, izračun pokazatelja ROAE je usklađen s Vodičem i računa se kao omjer dobiti prije poreza i prosječnog kapitala, pri čemu je vrijednost pokazatelja iskazana na godišnjoj razini. Vrijednosti pokazatelja usklađenih s Vodičem izračunane su retroaktivno za razdoblja počevši od prvog tromjesečja 2012. godine.

(4) Neto prihod od kamata prema ukupnom prihodu računa se kao omjer neto prihoda od kamata i ukupnog prihoda. Neto prihod od kamata predstavlja razliku između ukupnih prihoda od kamata i ukupnih rashoda od kamata.

(5) Nekamatni rashodi prema ukupnom prihodu mjere udjel nekamatnih rashoda u ukupnom prihodu. U nekamatne rashode se ubrajaju poslovni i izravni rashodi (troškovi ispravke vrijednosti za stavke rizične bilance i rezerve za stavke rizične izvanbilance i ostali poslovni i izravni troškovi) i operativni rashodi (troškovi plaća i doprinosa, troškovi poslovnog prostora, ostale fiksne aktive i režija i ostali operativni troškovi).

Članak 30. **(FSI za likvidnost)**

(1) FSI za likvidnost čine:

- a) Likvidna sredstva prema ukupnim sredstvima,
- b) Likvidna sredstva prema kratkoročnim financijskim obvezama,
- c) Kratkoročne financijske obveze prema ukupnim financijskim obvezama,
- d) Depoziti prema kreditima.

(2) Likvidna sredstva prema ukupnim sredstvima pokazuju koliko je bankarski sektor osjetljiv na krizu likvidnosti, odnosno koliko je sposoban da zadovolji očekivanu i neočekivanu potražnju za gotovinom. Ovaj FSI se izračunava kao omjer između likvidnih sredstava i ukupne aktive. Likvidna sredstva definirana su u drugom dijelu ove metodologije.

(3) Likvidna sredstva prema kratkoročnim financijskim obvezama su pokazatelj koji mjeri likvidnu neusklađenost aktive i pasive, odnosno daje naznaku do koje mjere banke mogu izdržati povlačenje kratkoročnih sredstava, a da se ne suoče s problemom likvidnosti. Ovaj FSI se izračunava kao omjer između likvidnih sredstava i kratkoročnih financijskih obveza. Likvidna sredstva i kratkoročne financijske obveze su definirane u drugom dijelu ove metodologije.

(4) Kratkoročne financijske obveze prema ukupnim financijskim obvezama su pokazatelj koji nije uvršten ni u osnovni ni u preporučeni set pokazatelja financijskog zdravlja iz Vodiča. Razlog za uvrštavanje ovog pokazatelja jeste mjerenje udjela kratkoročnih u ukupnim financijskim obvezama, te predstavlja mjeru rizika likvidnosti uzrokovanog neočekivanim porastom udjela kratkoročnih u ukupnim financijskim obvezama. Izračunava se kao omjer kratkoročnih financijskih obveza i ukupnih financijskih obveza.

(5) Pokazatelj Depoziti prema kreditima računa se kao omjer ukupnih depozita umanjenih za iznos depozita banaka i ostalih financijskih institucija i ukupnih kredita umanjenih za međubankarske kredite. Depoziti prema kreditima je pokazatelj iz preporučenog seta

pokazatelja financijskog zdravlja i pokazuje postotak kredita financiran iz depozita klijenata. Što je omjer manji, oslanjanje na volatilne izvore sredstava je izraženije i rizik likvidnosti je veći. CBBiH počinje objavljivati vrijednost ovog pokazatelja od četvrtog tromjesečja 2013. godine, pri čemu su vrijednosti pokazatelja izračunane retroaktivno i za razdoblja počevši od drugog tromjesečja 2003. godine.

Članak 31. **(FSI za tržišni rizik)**

(1) FSI koji mjere izloženost tržišnom riziku jesu FSI koji prate osjetljivost financijskog sektora na tržišne rizike, odnosno osjetljivost na kretanja deviznih tečajeva, kamatnih stopa i tržišta kapitala.

(2) CBBiH kompilira FSI koji mjere tržišni rizik, kako slijedi:

- a) Krediti u stranim valutama i indeksirani krediti prema ukupnim kreditima,
- b) Obveze u stranim valutama prema ukupnim financijskim obvezama,
- c) Neto otvorena pozicija u stranoj valuti u odnosu na kapital.

(3) Krediti u stranim valutama i indeksirani krediti prema ukupnim kreditima je pokazatelj koji izračunava udjel kredita u stranim valutama i indeksiranih kredita u ukupnim kreditima. U zemljama gdje je kreditiranje u stranim valutama dozvoljeno, posebno je važno pratiti udjel kredita rezidenata izraženih u stranim valutama u ukupnim kreditima, zbog povećanog rizika otplate takvih kredita u kontekstu velike devalvacije ili nedostatka zarada u stranim valutama. Do trećeg tromjesečja 2016. godine vrijednost indeksiranih kredita i kredita u stranim valutama u brojniku pokazatelja bila je prikazana na neto osnovi, odnosno umanjena za ispravku vrijednosti. Od četvrtog tromjesečja 2016. godine, izračun pokazatelja je usklađen s Vodičem i računa se kao omjer kredita u stranim valutama i indeksiranih kredita prema ukupnim kreditima, pri čemu je vrijednost kredita u brojniku i nazivniku iskazana na bruto principu. Vrijednosti pokazatelja usklađenih s Vodičem izračunane su retroaktivno za razdoblja počevši od prvog tromjesečja 2012. godine.

(4) Obveze u stranim valutama prema ukupnim financijskim obvezama spadaju u set pomoćnih pokazatelja financijskog zdravlja u Vodiču i mjere relativnu važnost stranih izvora financiranja unutar ukupne pasive. Ovaj pokazatelj je potrebno promatrati zajedno s pokazateljem iz stavka (3) ovog članka, jer je devizna izloženost banaka manja ako su krediti plasirani u stranim valutama financirani izvorima u stranim valutama. Izračunava se kao omjer obveza u stranim valutama i ukupnih financijskih obveza. Pokazuje koliki je udjel obveza u stranim valutama u ukupnim financijskim obvezama.

(5) Neto otvorena pozicija u stranoj valuti u odnosu na kapital spada u set osnovnih FSI. Izračunava se kao omjer neto devizne pozicije i osnovnog kapitala (Tier 1). U nazivniku se koristi osnovni kapital, umjesto, kako je predviđeno u Vodiču, kapitala i rezervi. Neto devizna pozicija se izračunava kao zbroj vrijednosti svih dugih i zbroj vrijednosti svih kratkih individualnih pozicija banaka. Individualna devizna pozicija se obračunava kao zbroj iznosa stavki aktive uzetih s predznakom plus i stavki pasive uzetih s predznakom minus. Individualna devizna pozicija (otvorena pozicija) predstavlja razliku između stavki koje se odnose na pojedinu stranu valutu (uključujući zlato i druge plemenite metale) u aktivi i pasivi bilance banke izraženih u domaćoj valuti (KM), uključujući potencijalnu dobit ili gubitak.

DIO ČETVRTI – PREZENTIRANJE I DISEMINACIJA FSI

Članak 32.

(Prezentacija i diseminacija FSI)

- (1) FSI i podaci koji se koriste za izračunavanje FSI se redovno objavljuju na internetskoj stranici CBBiH. FSI se dostavljaju MMF-u, agencijama i drugim korisnicima u BiH i inozemstvu.
- (2) Frekvencija i datumi objavljivanja FSI nalaze se u kalendaru objavljivanja statističkih podataka na internetskoj stranici CBBiH.

Članak 33.

(Stupanje na snagu)

Ova metodologija stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se protekom tri dana od dana njene objave na intranetskoj stranici Centralne banke.

Članak 34.

(Stavljanje izvan snage)

Početak primjene ove metodologije prestaje da važi Metodologija za kompiliranje pokazatelja financijskog zdravlja, broj: 122-17-2-183/14 od 15.01.2014. godine.

GUVERNER

dr Senad Softić

Prilog I.

AKTIVA I IZVANBILANČNI KREDITNI EKVIVALENTI		
Aktiva bilanca stanja		STOPA (PONDER) RIZIKA
1.	novčana sredstva	0%
	potraživanja od središnjih vlada zemalja zone A, Vlade FBiH, Vlade RS i Vlade BiH; Vrijednosni papiri emitirani od strane središnjih vlada zemalja zone A, Vlade FBiH, Vlade RS i Vlade BiH i potraživanja osigurana njihovim bezuvjetnim garancijama plativim na prvi poziv	
	potraživanja od CBBiH i središnjih banaka zemalja zone A i potraživanja osigurana njihovim bezuvjetnim garancijama plativim na prvi poziv	
	u punom iznosu osigurana stalna imovina (građevinski objekti, oprema i zemljište)	
	plasmani ili dio plasmana banaka koji su osigurani kolateralom u obliku novčanog depozita kod iste banke, uz uvjet da je ugovorom regulirano da je sve do naplate potraživanja banke, novčani depozit kao kolateral vezan za konkretan kreditni odnos	
2.	potraživanja od banaka iz zemalja zone A, osim po osnovi subordiniranih dugova	20%
	potraživanja od banaka sa sjedištem u zemljama zone B s tekućim dospijećem do jedne godine, osim po osnovi subordiniranih dugova	
	potraživanja od međunarodnih banaka za razvoj	
	potraživanja od regionalnih vlada / vlada nižih razina iz zemalja zone A	
	potraživanja od institucija koje se financiraju iz proračuna FBiH / BiH / RS i iz proračuna središnjih vlada zemalja zone A;	
	financijski instrumenti u postupku naplate	
3.	potraživanja od banaka iz BiH	50%
4.	sva preostala aktiva	100%
Pozicije izvanbilanca		KOEFICIJENT KONVERZIJE
1.	potencijalne obveze banke koje su osigurane kolateralom u obliku novčanog depozita kod iste banke, uz uvjet da je ugovorom regulirano da je sve do prestanka potencijalne obveze banke, novčani depozit kao kolateral vezan uz konkretan garancijski posao	0,0
2.	neopozive platve garancije izdane od banke	1,0
3.	neopozive garancije (osim plativih) izdane od banke	0,5
4.	neopozive kreditne obveze s početkom do jedne godine	0,5
5.	dokumentarni akreditivi otvoreni ili potvrđeni od banke	0,5
6.	obveze koje je banka prihvatila proizašle iz ugovora o prodaji s pravom reotkupa	1,0
7.	devize i KM kupljene po ugovorima o deviznim svopovima, fjučersima i valutnim opcijama i obveze komitenata koje je banka prihvatila i koje proizilaze iz deviznih tečajeva po ugovorima o jednovalutnom tečajnom svopu, kursnim terminskim poslovima i kupljenim opcijama	0,1

Prilog II.

Prikupljanje podataka koje dostavljaju agencije regulirano je sljedećim podzakonskim aktima:

- a) Odluka o minimalnim standardima za upravljanje kapitalom banaka i kapitalnoj zaštiti („Službene novine FBiH“, br. 46/14),
- b) Odluka o minimalnim standardima za upravljanje kapitalom banaka i kapitalnoj zaštiti („Službeni glasnik RS“, br. 57/14),
- c) Uputa o izmijenjenom načinu formiranja, evidentiranja i izvještajnog iskazivanja rezervi za kreditne gubitke (Agencija za bankarstvo FBiH, br. 03-235/11 od 22.01.2011. godine i br. 03-235-1/11 od 06.12.2011. godine),
- d) Uputa o izmijenjenom načinu formiranja, evidentiranja i izvještajnog iskazivanja rezervi za kreditne gubitke (Agencija za bankarstvo RS, br. 01-D-1/11 od 11.01.2011. godine),
- e) Uputa za izradu bilance stanja banaka i popratnih obrazaca (Agencija za bankarstvo FBiH, br.: 01-574/00 od 12.07.2000. godine i br. 01-2-1669/07 od 10.10.2007. godine),
- f) Uputa za izradu bilance stanja banaka i pratećih obrazaca (Agencija za bankarstvo RS, br. D-5/99 od 28.12.1999. godine),
- g) Odluka o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka („Službene novine FBiH“, br. 85/11 – prečišćeni tekst, 33/12 – ispravka i 15/13),
- h) Odluka o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka („Službeni glasnik RS“, br. 49/13 i 1/14),
- i) Odluka o minimalnim standardima za upravljanje operativnim rizikom u bankama („Službene novine Federacije BiH“, br. 6/08 i 40/09),
- j) Odluka o minimalnim standardima za upravljanje operativnim rizikom u bankama („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 61/08 i 09/10),
- k) Uputa za izradu bilance uspjeha banaka (Agencija za bankarstvo FBiH, br. 01-575/00 od 12.07.2000. godine),
- l) Uputa za izradu bilance uspjeha banaka (Agencija za bankarstvo RS, br. D-3/99 od 28.12.1999. godine),
- m) Odluka o minimalnim standardima za upravljanje rizikom likvidnosti banaka („Službene novine FBiH“, br. 48/12 – prečišćeni tekst, 110/12 i 46/14),
- n) Odluka o minimalnim standardima za upravljanje rizikom likvidnosti banaka („Službeni glasnik RS“, br. 12/03, 31/04 i 111/07),
- o) Odluka o formi izvješća koje banke dostavljaju Agenciji za bankarstvo Federacije BiH („Službene novine FBiH“, br. 110/12, 15/13, 46/14, 62/14 i 26/16),
- p) Odluka o obliku i sadržaju izvješća koje banke dostavljaju Agenciji za bankarstvo Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, br. 61/08, 91/11, 123/12 i 57/14),
- q) Odluka o minimalnim standardima za upravljanje deviznim rizikom banaka („Službene novine FBiH“, br. 48/12 – prečišćeni tekst),
- r) Uputa za primjenu Odluke o minimalnim standardima za upravljanje deviznim rizikom banaka (Agencija za bankarstvo FBiH, br. 01-2-1350-1/03 od 29.7.2003. godine),
- s) Odluka o minimalnim standardima za upravljanje deviznim rizikom banaka („Službeni glasnik RS“, br. 12/03, 53/03 i 85/04),
- t) Uputa za primjenu Odluke o minimalnim standardima za upravljanje deviznim rizikom banaka (Agencija za bankarstvo RS, br. 01-1174/2003 od 29.7.2003. godine i br. 01-1810/2003 od 17.11.2003. godine).